

Göteborgs Stad

Kommunstyrelsen

Kulturdepartementet
Enheten för diskrimineringsfrågor
1033 33 Stockholm

Remissyttrande avseende delbetänkandet SOU 2017:60 Nästa steg? – Förslag till åtgärder för en stärkt minoritetspolitik (dnr 1081/17)

Sammanfattning

Delbetänkandet är en gedigen analys av alla aspekter vad gäller det minoritetspolitiska arbetet inom kommunerna. Göteborgs Stad anser att förslagen till åtgärder är ytterligare ett steg i rätt riktning för att stärka arbetet med att främja och skydda de nationella minoriteterna och minoritetsspråken.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret inom Göteborgs Stad har haft en arbetsgrupp för att bereda ärendet. I beredningen har följande funktioner varit representerade; områdeschefer från utbildningssektorn, Språkcentrum inom utbildningsförvaltningen, Romskt informations – och kunskapscenter (RIKC), processledare för finsk äldreomsorg. Samråd har skett med planeringsledare från avdelningen Välfärd och utbildning. Stadsledningskontoret har även haft en beredning med inbjudna representanter från stadens gemensamma samråd för nationella minoriteter.

Överväganden och synpunkter

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen till åtgärder i sin helhet.

In – och utträde från förvaltningsområde

I delbetänkandet förslås att kommunen frivilligt får begära in – och utträde från förvaltningsområde. Göteborgs Stad föreslår att innan ett eventuellt utträde ska dialog ha skett med den berörda minoriteten.

Samråd

I förslaget om att ta bort begreppet representant i samrådssammanhang, vill Göteborgs Stad att storstadsperspektivet i sådana fall särskilt ska beaktas. Att vara representant för en grupp eller förening i en storstad är ibland det enda sättet att samråda. Dock instämmer Göteborgs Stad i förslaget om att det inte ska vara krav på förenings- eller organisationstillhörighet för att kunna delta i samråd. Göteborgs Stad föreslår att ett annat begrepp för representation då införs.

Göteborgs Stad föreslår också en jämn fördelning av språkval vid samråd för att alla ska kunna delta på lika villkor.

Förutsättningarna för barn och ungdomar bör beaktas särskilt.

De förslagen till åtgärder för att barn och unga ska kunna lära sig, använda och utveckla sitt språk är av hög prioritet. Göteborgs Stad föreslår att minoritetsperspektivet tas upp i konsekvensanalyser i andra verksamhetsområden som gäller barn och unga, främst inom förskola och skola.

Stöd till förskolans huvudmän

Förslaget att ge Skolverket i uppdrag att ta fram stöd kring metodik är bra men Göteborgs Stad anser att kommunernas skyldigheter ytterligare behöver att förtydligas framförallt vad gäller modersmålsstöd i förskolan. Det är av vikt för de barn som behöver revitalisera sitt språk.

De nationella minoriteterna utanför det finska förvaltningsområdet har i staden framfört önskemål om att kunna delta i språksatsningar i de kommuner som ingår i förvaltningsområden för meänkieli och samiska. Även ansvar för kostnadsfrågan behövs i sådana fall utredas.

Benämningen kulturarvsspråk

Förslaget lyfter fram den särställning som ett nationellt minoritetsspråk har, särskilt vid revitalisering av ett språk. Det kräver fler insatser än att bara få tillgång till ett språk via till exempel modersmålsundervisning. I dialog med minoriteten anser Göteborgs Stad att begreppet behöver ses över och eventuellt räckes det med begreppet ”arvsspråk” (heritage language) som idag används i internationella sammanhang.

Äldreomsorg för de övriga minoritetsspråken än inom förvaltningsområde

Förslaget är ett steg i rätt riktning för att höja grundskyddet för de nationella minoriteterna. Göteborg Stad anser att förslaget behöver ses över och förtydligas ytterligare.

De nationella minoriteterna i staden vill även att förslaget ska innehålla ett *ska* och inte ett *bör*.

Språkcentrum

Göteborg Stad anser att inrättande av språkcentrum för de nationella minoritetsspråken är viktiga incitament för språkrevitalisering och för att inte bryta den så kallade språkkedjan.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jonas Ransgård (M) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som anges ovan.

Mariya Voyvodova (S) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som stadsledningskontorets föreslagit, i enlighet med bilaga A.

Vid omröstning röstade Mariya Voyvodova (S), Ulf Kamne (MP), Daniel Bernmar (V), Marina Johansson (S), Johan Nyhus (S) och ordföranden Ann-Sofie Hermansson (S) bifall till Mariya Voyvodovas yrkande.

Jonas Ransgård (M), Helene Odenjung (L), David Lega (KD), Kristina Tharing (M), tjänstgörande ersättaren Hampus Magnusson (M), Martin Wannholt och Lars Hansson (SD) röstade för bifall till Jonas Ransgårds yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade med sex röster mot sju att bifalla Jonas Ransgårds yrkande.

Representanterna från S, MP och V antecknade som yttrande en skrivelse från den 4 oktober 2017, enligt bilaga B.

Lars Hansson (SD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 4 oktober 2017, enligt bilaga C.

Göteborg den 4 oktober 2017
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Ann-Sofie Hermansson

Mathias Sköld

Remissyttrande avseende delbetänkandet SOU2017:60 Nästa steg? – Förslag till åtgärder för en stärkt minoritetspolitik (dnr 1081/17)**Sammanfattning**

Delbetänkandet är en gedigen analys av alla aspekter vad gäller det minoritetspolitiska arbetet inom kommunerna. Göteborgs Stad anser att förslagen till åtgärder är ytterligare ett steg i rätt riktning för att stärka arbetet med att främja och skydda de nationella minoriteterna och minoritetsspråken.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret inom Göteborgs Stad har haft en arbetsgrupp för att bereda ärendet. I beredningen har följande funktioner varit representerade; områdeschefer från utbildningssektorn, Språkcentrum inom utbildningsförvaltningen, Romskt informations – och kunskapscenter (RIKC), processledare för finsk äldreomsorg. Samråd har skett med planeringsledare från avdelningen Velfärd och utbildning. Stadsledningskontoret har även haft en beredning med inbjudna representanter från stadens gemensamma samråd för nationella minoriteter.

Överväganden och synpunkter

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen till åtgärder i sin helhet.

Lagöverföring och informationsskyldighet

Göteborgs Stad ser lagöverföringen från minoritetslagen till skollag respektive socialtjänstlag inom förskola och äldreomsorg som de viktigaste förslagen till åtgärder. Skyldigheterna för verksamheterna blir tydligare och de införlivas i andra politikområden.

Jämställdhet

I delbetänkandet föreslås att Jämställdhetsmyndigheten ska få i uppdrag att särskilt beakta de nationella minoriteternas situation och för att få mer jämlika förutsättningar i samhället för kvinnor och män. I dialog med de nationella minoriteterna bör detta perspektiv även inkludera transpersoner (även ickebinära), i kombination med att tillhöra en nationell minoritet är denna grupp väldigt utsatt.

In – och utträde från förvaltningsområde

I delbetänkandet föreslås att kommunen frivilligt får begära in – och utträde från förvaltningsområde. Göteborgs Stad föreslår att innan ett eventuellt utträde ska dialog ha skett med den berörda minoriteten.

Samråd

I förslaget om att ta bort begreppet representant i samrådssammanhang, vill Göteborgs Stad att storstadsperspektivet i sådana fall särskilt ska beaktas. Att vara representant för en grupp eller förening i en storstad är ibland det enda sättet att samråda. Dock instämmer Göteborgs Stad i förslaget om att det inte ska vara krav på förenings- eller organisationstillhörighet för att kunna delta i samråd. Göteborgs Stad förslår att ett annat begrepp för representation då införs.

Göteborgs Stad föreslår också en jämn fördelning av språkval vid samråd för att alla ska kunna delta på lika villkor.

Förutsättningarna för barn och ungdomar bör beaktas särskilt.

De förslagen till åtgärder för att barn och unga ska kunna lära sig, använda och utveckla sitt språk är av hög prioritet. Göteborgs Stad föreslår att minoritetsperspektivet tas upp i konsekvensanalyser i andra verksamhetsområden som gäller barn och unga, främst inom förskola och skola.

Statsbidrag

Göteborgs Stad anser att förslaget om att utöka statsbidraget till nationella minoriteternas riksorganisationer är nödvändiga för det arbete som de behöver utföra för att driva sina frågor. Det underlättar även i det lokala arbetet.

De nationella minoriteterna i staden vill ha förtydligande riktlinjer om hur statsbidraget till förvaltningskommunerna ska användas och vad som menas med merkostnader för förvaltningskommunen. Sammanställning och statistik nationellt är önskvärt.

Särskild myndighet för uppdraget att följa upp, främja och samordna minoritetspolitiken

Göteborgs Stad anser att detta förslag är av vikt för att få igång en realistisk och hållbar förändring för det minoritetspolitiska arbetet centralt. Myndigheter med tillsynsansvar behöver integrera minoritetsfrågorna bättre i sitt arbete och förslaget ställer krav på kompetens om minoritetslagen hos de myndigheter som utför tillsyn.

Stöd till förskolans huvudmän

Förslaget att ge Skolverket i uppdrag att ta fram stöd kring metodik är bra men Göteborgs Stad anser att kommunernas skyldigheter ytterligare behöver att förtydligas framförallt vad gäller modersmålsstöd i förskolan. Det är av vikt för de barn som behöver revitalisera sitt språk.

De nationella minoriteterna utanför det finska förvaltningsområdet har i staden framfört önskemål om att kunna delta i språksatsningar i de kommuner som ingår i förvaltningsområden för meänkieli och samiska. Även ansvar för kostnadsfrågan behövs i sådana fall utredas.

Benämningen kulturarvsspråk

Förslaget lyfter fram den särställning som ett nationellt minoritetsspråk har, särskilt vid revitalisering av ett språk. Det kräver fler insatser än att bara få tillgång till ett språk via till exempel modersmålsundervisning. I dialog med minoriteten anser Göteborgs Stad att begreppet behöver ses över och eventuellt räcker det med begreppet ”arvsspråk” (heritage language) som idag används i internationella sammanhang.

Äldreomsorg för de övriga minoritetsspråken än inom förvaltningsområde

Förslaget är ett steg i rätt riktning för att höja grundskyddet för de nationella minoriteterna. Göteborg Stad anser att förslaget behöver ses över och förtydligas ytterligare.

De nationella minoriteterna i staden vill även att förslaget ska innehålla ett *ska* och inte ett *bör*.

Språkcentrum

Göteborg Stad anser att inrättande av språkcentrum för de nationella minoritetsspråken är viktiga incitament för språkrevitalisering och för att inte bryta den så kallade språkkedjan.

Yttrande angående Remiss av delbetänkande av utredningen om en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)

Vår utgångspunkt är att minoritetspolitiken bör stärkas i Sverige. Ett viktigt sätt att göra detta är att inte betrakta minoritetsfrågor som något separat från olika politikområden. En stärkt minoritetspolitik bygger på att minoritetspolitiska frågor bättre integreras i respektive politikområde i likhet med hur övriga samhällsinvånares behov hanteras. Det kan behövas specifika åtgärder inom dessa områden, men det ska behandlas i likhet med andra insatser och inte bygga på separata lösningar utifrån att det handlar om minoriteter. Vi välkomnar därför de förslag som (M), (L), (KD) valt att avstyrka. Vi delar stadsledningskontorets bedömning att *lagöverföringen från minoritetslagen till skollag respektive socialtjänstlag inom förskola och äldreomsorg är de viktigaste förslagen till åtgärder. Åtagandena för verksamheterna blir tydligare och de införlivas i andra politikområden. Att överföra åtaganden från minoritetslagen vad gäller förskola och äldreomsorg till skollag respektive socialtjänstlag bedöms stärka de nationella minoriteternas rättigheter.*

Vi delar också bedömningen gällande att *Jämställdhetsmyndigheten särskilt ska beakta de nationella minoriteternas situation.* I likhet med ovanstående resonemang om att integrera frågan in i olika politikområden så är detta en självklarhet för oss, i motsats till ståndpunkten hos (M), (L), (KD). Det handlar om att skapa mer jämlika förutsättningar i samhället för kvinnor och män, uppmärksamma kvinnors utsatthet och samtidigt se att flera diskrimineringsgrunder och strukturer kan samverka. Detta bör också, som samrådet med nationella minoriteterna också lyfter, *inkludera transpersoner som i kombination med att tillhöra en nationell minoritet är en väldigt utsatt grupp.* Det krävs vidare en särskild myndighet som följer upp, främjar och samordnar arbetet. Samt att denna myndighet i sitt samordningsarbete bidrar till att andra myndigheter bättre integrerar frågorna i sitt arbete.

Vi delar vidare Stadsledningskontorets bedömning att *förslaget om att utöka statsbidraget till nationella minoriteternas riksorganisationer är nödvändiga för det arbete som de behöver utföra för att driva sina frågor.* Vi delar också de nationella minoriteternas synpunkt att riktlinjer gällande statsbidraget till förvaltningskommunerna bör förtydligas.

Göteborg den 4 oktober 2017
Yttrande (SD)
Kommunstyrelsen 2017-10-04

Remissvar avseende delbetänkandet Nästa steg? – Förslag till en stärkt minoritetspolitik SOU 2017:60

Alliansen har yrkat på att stryka 4 stycken ur stadens svar.
SD anser att dessa förslag även ska avstyrkas i stadens svar på betänkandet SOU 2017:60

- 1) De delar av lagförslagen som berör lagöverföring och informationsskyldighet
- 2) Inrättande av en jämställdhetsmyndighet
- 3) Utökad stadsbidrag till nationella minoriteters riksorganisationer
- 4) Inrättande av en särskild myndighet för uppdraget att följa upp, främja och samordna minoritetspolitiken